

Sygn. akt V U 939/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Teteruk

po rozpoznaniu w dniu 3 stycznia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 sierpnia 2016 r.

znak (...)

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

SSO Krzysztof Głowczyński

Sygn. akt VU 939/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 r. odmówił J. K. prawa do emerytury wskazując, że na dzień 31 grudnia 2008 r. wobec wymaganych 30 lat, udowodniła łącznie 28 lat, 5 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie rozwiązała stosunku pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. K. podała, iż stwierdziła w karcie przebiegu zatrudnienia braki, bowiem:

- od 01 października 1979 r. do 31 sierpnia 1982 r. zaliczono 2 lata i 11 miesięcy. Wskazała, że okres ten przypada na studia stacjonarne w wymiarze 4 lat, że w kapitale początkowym ujęto tylko 2 lata, ponieważ upłynął okres 15 lat a ponadto stwierdziła, że po tym okresie nalicza się pełny czas okresu czteroletnich studiów stacjonarnych,

- od 24 listopada 1986 r. do 23 listopada 1989 r. zaliczono 3 lata, podczas gdy ze świadectwa pracy wynika, iż w okresie od 24 listopada 1986 r. do 31 sierpnia 1990 r. przebywała na czteroletnim urlopie wychowawczym dla matek samotnie wychowujących dziecko.

Powołując się na przepisy art. 46 i art. 32 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie stwierdził, że J. K. nie spełnia warunków określonych wymienionymi wyżej przepisami, bowiem do dnia 31 grudnia 2008 r. udowodniła 28 lat, 5 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych, wobec wymaganych 30 lat oraz nie rozwiązała stosunku pracy. Odnosząc się do podniesionych w odwołaniu argumentów wskazał, iż zaliczono okres odbywania studiów w czasie od 01 października 1979 r. do 31 sierpnia 1982 r. w wymiarze 2 lat i 11 miesięcy. W związku z podjęciem przez ubezpieczoną z dniem 01 września 1982 r. zatrudnienia w Zespole Szkół (...) w M. (świadczenie pracy z dnia 19 września 1984 r.) zaliczono okres zatrudnienia od 01 września 1982 r. do 13 września 1984 r. jako wariant korzystniejszy. Z kolei okres urlopu wychowawczego jako okres nieskładkowy został ograniczony zgodnie z art. 7 ust. 5a ustawy emerytalnej do 3 lat.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K., ur. (...), w okresie od 24 listopada 1986 r. do 31 sierpnia 1990 r. przebywała na urlopie wychowawczym z tytułu sprawowania opieki nad urodzonym w dniu (...) M.. Z tego okresu do ustalenia jej uprawnień emerytalnych organ rentowy uwzględnił urlop w wymiarze 3 lat. Ubezpieczona wniosła o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

(okoliczności niesporne)

W okresie od 01 października 1979 r. do sierpnia 1982 r. wnioskodawczyni odbyła studia wyższe.

D o w ó d: zaświadczenie o stanie odbytych studiów, w aktach kapitału początkowego.

Na etapie postępowania odwoławczego wnioskodawczyni przedłożyła zaświadczenie o stanie odbytych studiów, wskazujące na to, że studia rozpoczęła w 1978 r.

D o w ó d: zaświadczenie, k. 17.

W dniu 04 sierpnia 2016 r. J. K. złożyła wniosek o emeryturę nauczycielską. Aktualnie ubezpieczona nadal pozostaje w stosunku pracy. Od 01 września 2013 r. jest bowiem zatrudniona w Zespole Szkół (...) w L.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wydana na skutek tego wniosku decyzją z dnia 11 sierpnia 2016 r. odmówił J. K. prawa do emerytury wskazując, że na dzień 31 grudnia 2008 r. udowodniła wobec wymaganych 30 lat, łącznie 28 lat, 5 miesięcy i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz nie rozwiązała stosunku pracy.

(okoliczności niesporne)

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie albowiem stanowiące podstawę odmowy przyznania prawa do emerytury ustalenie zaskarżonej decyzji, wskazujące na to, że J. K. nie spełnia określonego art. 88 ust. 1 in fine ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U.2014.191 ze zm.) warunku jest oczywiste. Jak wynika bowiem z oświadczenia jakie złożyła na rozprawie, nadal pozostaje w stosunku pracy.

Prawidłowo organ rentowy wskazał, że zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela, nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę. Dodatkowo należy wskazać, iż z mocy art. 2a wskazanego wyżej art. 88 KN., nauczyciele urodzeni po dniu 31 grudnia 1948 r., a przed dniem 01 stycznia 1969 r. –

i do takich nauczycieli kwalifikuje się wnioskodawczyni – zachowują prawo do przejścia na emeryturę bez względu na wiek, jeżeli:

1) spełnili warunki do uzyskania emerytury, określone w ust. 1, w ciągu dziesięciu lat od wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 887), z wyjątkiem warunku rozwiązania stosunku pracy, oraz

2) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa.

Jednym z nieodzownych warunków przyznania emerytury w trybie określonym zacytowanymi przepisami, które muszą być spełnione łącznie, jest rozwiązanie przez zainteresowanego uzyskaniem określonej tymi przepisami emerytury nauczyciela, na swój wniosek stosunku pracy. Wykładni przepisów w tym zakresie dokonał w wyroku z dnia 19 października 2010 r., sygn. akt II UK 108/10 Sąd Najwyższy i jego stanowisko podzielił Sąd Apelacyjny w Poznaniu (por. wyrok z dnia 07 kwietnia 2016 r., III AUa 1398/15). Wykładni art. 88 ust. 2a ww. ustawy nie można dokonywać w oderwaniu od jej art. 88 ust. 1, w sposób prowadzący do różnicowania zasad przechodzenia na emeryturę i uprzywilejowania określonej grupy nauczycieli. W uzasadnieniu wskazanego wyroku Sąd Najwyższy zwrócił uwagę na pozostawienie w art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, który jest przepisem odrębnym w rozumieniu art. 47 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, warunku rozwiązania stosunku pracy. Zachowanie tej przesłanki nabycia przez nauczycieli uprawnień do emerytury bez względu na wiek wywołuje problem podmiotowego zakresu jego obowiązywania, sprowadzający istotę występującego w sprawie zagadnienia prawnego do określenia wzajemnej relacji art. 88 ust. 1 i art. 88 ust. 2a Karty Nauczyciela w obecnym brzmieniu i odpowiedzi na pytanie, czy każdy z tych przepisów zyskał odrębność i stał się niezależną od drugiej regulacją powstania prawa do przedmiotowego świadczenia w odniesieniu do osób urodzonych przed i po dniu 31 grudnia 1948 r., czy też warunki emerytalne nauczycieli są usystematyzowane w ten sposób, że wszyscy oni mogą nabyć uprawnienia emerytalne po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy. Zdaniem Sądu Najwyższego należy opowiedzieć się za tą drugą koncepcją. Nie jest bowiem uzasadnione założenie możliwości uzyskania przez nauczycieli statusu emeryta z mocy samego prawa z chwilą spełnienia warunku dotyczącego okresu zatrudnienia i pozostawania w stosunku pracy, gdyż art. 88 Karty Nauczyciela zakłada pewną procedurę przechodzenia na emeryturę. Nauczyciel nie staje się emerytem z mocy samego prawa, lecz na skutek własnego działania, przez wyrażenie woli przejścia na emeryturę – złożenia wniosku do właściwego organu rentowego oraz rozwiązania stosunku pracy. Sformułowanie przesłanek przejścia na emeryturę w art. 88 ust. 1 ustawy wyraża tę zasadę wystarczająco jasno; chodzi o określenie, że nauczyciele, jeżeli mają wymagany okres zatrudnienia, „mogą – po rozwiązaniu stosunku pracy – przejść na emeryturę”. Z tego określenia nie wynika możliwość uzyskania prawa do emerytury z tytułu wypełnienia wyłącznie warunku stażu zatrudnienia. Sąd Najwyższy wskazała ponadto, że w sytuacji gdy nauczyciel nie spełnia jednej z wymienionych w art. 88 ust. 2a w związku z ust. 1 Karty Nauczyciela przesłanek nabycia prawa do emerytury bez względu na wiek (tj. warunku rozwiązania na swój wniosek stosunku pracy) i przez to prawa tego nie może uzyskać, żądaniem ubezpieczonej objęte pozostaje rozstrzygnięcie o spełnieniu przez nią innego kryterium przyznania spornego świadczenia, czyli trzydziestoletniego stażu zatrudnienia. Niedopuszczalne jest jednak orzekanie przez sąd ubezpieczeń społecznych o poszczególnych warunkach nabycia prawa do emerytury zamiast rozstrzygnięcia o samym prawie do świadczenia.

Skoro zatem w okolicznościach faktycznych sprawy niespornie wnioskodawczyni nie spełnia jednej z określonej omawianymi przepisami przesłanki, bowiem nie rozwiązała na swój wniosek stosunku pracy, bezprzedmiotowymi byłyby rozważania w kwestii dotyczącej faktycznego okresu jej zatrudnienia. Niezależnie bowiem od dokonanych w tym zakresie ustaleń, odmowa przyznania emerytury z powodu nie rozwiązania stosunku pracy, jest prawnie uzasadniona.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804).